

KOL DÜĞMESİ ŞIKLIĞI

Arzu Yetiş Kocatepe
Moda Tasarımcısı
Giyim Tarihi Araştırmacısı
UR 2420.Bölge
Ispartakule Rotary
Klubü GDB.

Değerli okuyucularım Giyim Tarihi Araştırmaları yaptığım bir yazımla daha karşınızdayım. Bu ay özellikle yazın bitimi ve sonbaharın yaklaşmasıyla düğün mevsiminin artacağını biliyoruz. Tüm Tasarımcılar özellikle kadın ve erkek Haute Couture sanatçıları yoğun bir döneme girmiş bulunmaktadır. Moda Dünyasında genellikle bu dönemde gelinlikler konuşulur. Ama erkek damatlık ve aksesuarlarına verilen emeklere çok az yer verilir. Damatlık aksesuarlarının en önemlisi bence kol düğmeleridir. Hatta inanın çok önemlide bir sektörü vardır. Altından gümüşe, inciliden pırlantalı elmaslıya kadar birçok tasarımla aslında yüzyıllardır tercih edilmiştir.

İlk Kol Düğmeleri tarihte 1600'lü yıllara dayanılıyor denilse de yapılan araştırmalarla ilgili en somut bilgi; 17. yüzyıl hükümdarı Kral II. Charles'ın, gömleğinin kolundaki dantel fırırısı, daha fazla göstermeye çalışmak, ceketindeki manşeti sıkıştırmak için süslü bir düğme kullanmış. O dönemde modayı takip eden erkekler dantelli ve manşetli gömlekler giymeliydiler. Ama önceleri bu fırırılı dantelleri toparlamak için ip kullanırlarken, Kral II. Charles'ın düğme kullanmasıyla bir anda kol düğmeleri moda olmuş ve dönemin akımı haline gelmişti.

Özellikle el bileğine asılan dantelli fırırılar, 18. yüzyılın sonuna kadar mahkemede ve diğer resmi ortamlarda giyilirken, özellikle gündelik gömlelerde, kollar basit bir şeritle sonlandırılıyordu. Bazen bir düğmeye, bazense ona bağlı bir çift düğme ile güvence altına alınıyordu. Zamanla Avrupa'da yayılan kol düğmesi, büyük bir sektöründe gelişmesine yol açmıştı. Almanya'da Idar-Oberstein ve Pforzheim, kol düğmesi üretiminin kilit merkezleriydi. Idar-Oberstein kol düğmeleri, daha mütevazı bir bütçe için basit malzemeler kullanılarak üretilirken, Pforzheim mücevher üreticileri orta ve üst segmentler için orijinal altın ve gümüş kullanılarak üretildi. Pforzheim premium kol düğmeleri bugün hala üretiliyor, bazıları geleneksel desenleri, bazıları modern, hepsi de geleneksel işçiliği kullandığını biliyoruz.

O yıllardan bu yıllara kol düğmeleri gömlek modellerinin değişmesiyle tabii ki tasarım farklılıklarına uğradı. Ama değişmeyen tek şey giyilecek gömleğin kollarında zorunlu olarak Fransız

manşetleri veya çift manşetleri olmalıdır. Bu manşetin dış tarafında, her iki tarafın hem üstünde hem de altında ön ve arka tarafta iki ilik olacaktır. Bu ilikleri kol düğmesinde hizaladığımızda, manşetler bileği kapatmak için birbirine bağlanır. Böylece bu ilikleri kol düğmesinde hizaladığımızda, manşetler bileği kapatmak için birbirine bağlanır. Eskiden yalnızca beyaz gömlek de kullanılan kol manşetleri ve kol düğmeleri artık tasarım dünyasındaki renk genişliğinden dolayı her renk tonu gömlek de kullanılmaktadır.

1950'lere gelindiğinde, artık birçok beyefendi kıyafet aksesuarlarının arasında kol düğmesi de vardı.

Örneğin; Kravat iğnesi, kravat çubuğu, çakmak, sigara kutusu, para klipsi, yüzük, anahtarlığının yanında artık çeşit çeşit kol düğmeleri de vardı.

Zamanla kol düğmesi hediyeleşme eşya olarak da en çok kadınların eşlerine sevdiklerine, yakınlarına almak da tercih ettiği aksesuar haline geldi. Düz metalden, elmas taşlısına kadar birbirinden özel tasarımların yanında sade modeller özellikle günlük iş hayatında en çok tercih edilen modeller arasındadır. Benim kalbimde her zaman yer etmiş bir fotoğraf var ki, Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yemek yerken o asil duruşu, şıklığı ve kolundaki manşeti ve kol düğmeleri. Canım ATAM.....

Günümüzde ise Cartier'den Louis Vuitton'a, Chanel'den Gucci 'ye kadar birçok ünlü yerli, yabancı yazıma sığdıramayacağım kadar markada birbirinden farklı tasarımlara rastlıyoruz. Geçenlerle bir proje için ziyaret ettiğim, yeni dönemin başarılı Erkek Haute Couture sanatçılarından Furkan Siner' in tasarladığı gümüş Alamode tarzda kol düğmeleri, bence son yılların en tarz modellerindendi. İsmi özel tasarladığı takım elbiselerinin içindeki gömleklerin kollarında, gümüş ama farklı işlemlerden geçirdiği özel tasarımları muhteşemdi.

Hollywood Starlarının kol düğmelerini göstermek için özel bir poz verdiklerini biliyor muydunuz? Elinin birini selam veriyor gibi kaldırıp fotoğrafçılara doğru 5-6 saniye iyi fotoğraf alınmaları için beklerler. Sonuç da ünlülerde sponsor markayla sırf bu pozda kol düğmesi, saat veya takısının görünmesi karşılığında ciddi paralar kazanmaktadırlar.

30 yılı aşkın wedding kıyafetleri hazırlayan

“Benim kalbimde her zaman yer etmiş bir fotoğraf var ki, Ulu Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yemek yerken o asil duruşu, şıklığı ve kolundaki manşeti ve kol düğmeleri.”

benden siz değerli okuyucularına naçizane küçük bir tavsiyem, son dönemde takım elbiselerinin altına beyaz spor ayakkabı giyilmesine rağmen kollarda hala kol düğmeleri takılmaktadır. Bence siz gene de takım elbisenin altına spor ayakkabı yerine klasik ayakkabı tercih edin. Dünya her ne kadar, hayat şartlarının zorluklarından birçok alışılmışlıkların dışına çıktıysa da bazı noktalarda gelenekselliği bırakmıyor. Benden küçük bir hatırlatma...

Her ne kadar moda olursa olsun, siz gene de kendi proporsiyonunuza uygun, bizden önceki kuşaklar gibi düzgün ve şık giyinmeyi tercih edin ki, bizlerde gelecek kuşaklara giyim kültürümüzü bırakabilelim...